

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VI. Explicat miseriam inordinati affectus, quo excruciabatur ob mortem illius amici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

b Vnde igitur *suavis fructus*) Cur fletus dulcis sit miseris & aliquod solatium præbeat, ex ipsa tristitiæ natura colligi potest. Nam sicut lætitia cor dilatat, & hominem in risum solvit per motum diaphragmatis: ita tristitia cor & partes oculis vicinas constringit, humoremque illis contentum in lachrymas eliquat. Quo motu, dum cor angustias confluentis sanguinis à se repellere nititur, qualemcunque voluptatem percipimus, ei pruritus non absimilem, quem sentiunt ulcerosi cum scalpuntur. In precibus vero ad Deum magis dulcescere lachrymas, spe veniæ & impetrationis recte sentit S. D. Quod ipsum forte contingit in dolore rei amissæ, dum phantasia apprehendit quasi recuperabile, quod recuperari non potest: & amorem prius quæta possessione velut languescentem, in iactura rei amatæ, denuo exsuscitat & magis inflammat.

V. Suar. l.
5. de ani-
mac. 3. n.
14.

CAP. VI.

Explicat miseriam inordinati affectus, quo excruciabatur ob mortem illius amici.

1. **Q**uid autem ista loquor? Non enim tempus quærendi nunc est, sed confitendi tibi. Miser eram, & miser est omnis animus vinctus amicitia rerum mortalium; & dilaniatur, cum eas amittit: & tunc sentit miseriam, qua miser est, & antequam amittat eas. Sic ego eram illo tempore, & flebam amarissime, & quiescebam in amaritudine. Ita miser eram, & habebam cariorem illo amico meo, vitam ipsam miseram. Nam quamvis eam mutare vellem, nollem tamen amittere magis quam illum. Et nescio, an vellem vel pro illo, sicut de Oreste & Pylade traditur, si non fingitur; qui vellent pro invicem vel simul mori, quia mor-

morte pejus eis erat non simul vivere. Sed in me nescio, quis affectus nimis huic contrarius ortus erat: & tædium vivendi erat in me gravissimum, & moriendi metus. Credo quo magis illum amabam, eo magis mortem, quæ mihi illum abstulerat, tanquam atrocissimam inimicam oderam & timebam: & eam repente consumpturam omnes homines putabam, quia illum potuit. Sic eram omnino, memini.

2. Ecce cor meum Deus meus! ecce intus vide, quia memini spes mea, qui me mundas à talium affectionum immunditia: dirigens oculos meos ad te, & *evellens de laqueo pedes meos*. Mirabar enim cæteros mortales vivere, quia ille, quem quasi non moriturum dilexeram, mortuus erat: & me magis, quia illi alter eram, vivere illo mortuo mirabar. Bene quidam dixit de amico suo, *Dimidium anima mea*. Nam ego *b* sensi animam meam & animam illius, unam fuisse animam in duobus corporibus: & ideo mihi horrore erat vita, quia nolebam dimidius vivere. Et ideo forte mori metuebam, ne totus ille moreretur, quem multum amaveram.

Pfal. 24.
25.

Horat. l. 1
Carm. od.
3. ad Vir.

V. lib. 2
Retract.
cap. 6.

N O T A.

L. 11. de
eiv. Dei
cap. 27.

- a *Quamvis eam mutare vellem, nollem tamen eam amittere magis, quam illum.)* causa est, quia naturali quadam vi ipsum esse jucundum est, etiam miseris: ut egregie S. D. alibi demonstrat exemplo pauperum, & mendicorum. Vnde enim, inquit, mori metuunt & malunt in illa arumna vivere, quam eam morte finire, nisi quia satis apparet, quantum natura refugiat non esse? Sic ergo S. August. in vita etsi misera, mortem tamen metuebat: & potius sinebat amicum non esse, quam seipsum.
- b *Sensi animam meam & animam illius unam fuisse)*

cul

culpat hanc amoris exaggerationem his verbis :
cum de amici morte animi mei miseriam confiterer , di-
cens quod anima nostra quodammodo una facta fuerat
ex duabus : & ideo inquam , forte mori metuebam , ne
totus ille moreretur , quem multum amaveram ; qua
mihiquasi declamatio levis , quam gravis confessio vi-
detur , quamvis utcunque temperata sit hac ineptia in
eo , quod additum est , forte. Quo exemplo religio-
fissimus Pater , merito avocare debet Christia-
nos Scriptores , ne in libris scriptisque suis ea po-
nant , quæ ingenium mulcent quidem , sed ad vir-
tutem nihil conducunt.

1. c. Retr.

V S. V S.

1. Discrimen ingens est inter caritatem ordina-
 tam & inordinatam , illa tanta est , *ut animam*
suam ponat pro amicis suis , non item ista , quæ in
sensuum oblectatione fundata , ad veram virtu-
tem non assurgit. Vnde recte dixit Aristoteles
amicitias juvenum , mutata atate jucunda & forma
desinere , quia amicitia cum jucunditate mutatur , item ,
amicitias hominum voluptuosorum non fortiter conjun-
gi , sed ingruente discrimine gravi dissilire. Quare
S. D. dubitat , an verum sit , quod de Pyladis &
Orestis amicitia circumfertur , eos mortem pro
se mutuo oppetere voluisse : certe id non tam
veræ amicitiae impulsu , quam furoris fecisse
videntur. Id compertum est , rara esse tam firmæ
amicitiae exempla , extra caritatem , quæ per Spi-
ritum sanctum diffunditur in cordibus fidelium.
2. Certum indicium est *animum vinctum esse amici-*
tia rerum mortalium , si dilaniatur , cum eas amittit ,
non enim est in amittendo dolor , si non fuit in
habendo cupiditas , quamvis non sentiat dolo-
rem , antequam amittat , quod diligit : sicut avi-
cula , quod capta & constrieta sit compedibus , non per-
cipit , & cum supersidet glutino , non sentit se annexam ,
quousque recedere voluerit , & inde volare , ut sapien-
ter observat Gerson.

Ioan. 15.
13.Ethic. 1. 8.
c. 3.

ib. c. 5.

Rom. 5. 5.

De monte
contempl.
cap. 12.